

Kultur- og kirkedepartementet
Postboks 8030 Dep.
0030 Oslo

Oslo 1.10.2009

Høringsuttalelse – evaluering av Bokavtalen

Vi viser til høringsbrev av 2.juli 2009 til De norske Bokklubbene. Etter samråd er Tanum Bokklubber, som eies av Cappelen Damm og De norske Bokklubbene blitt enig om å avgi en fellesuttalelse.

Evalueringsrapporten har en svært begrenset gjennomgang av Bokavtalens effekter på bokklubbmarkedet. Rapportens konklusjoner samt fremtidsvurderingene, særlig på side 117 og 118, er ikke i overensstemmelse med den virkelige utviklingen.

Forleggerforeningens bransjestatistikk viser endringene i bokklubbmarkedet. I den siste utgaven er tallene fra 1998 og frem til 2008 tatt med. De viser at det var en klar vekst i dette markedet frem til 2003. Fra 2004 og frem til 2008 er dette markedet halvert, og nedgangen er kraftig også i 2009 og vil etter vårt skjønn fortsette i de kommende årene.

I rapporten fremstilles bokklubbenes markedsnedgang (på side 110 og 111) med følgende kommentar: "Våre resultater gir imidlertid ingen klare indikasjoner på at så er tilfelle (*at Bokavtalen har virket negativt*) jf. også utviklingen i Figur 5-3 som viser at bokklubbene opplevde en negativ utvikling lenge før Bokavtalen ble iverksatt".

Dette er ikke riktig. Som tidligere nevnt viser Bransjestatistikken at bokklubbenes samlede omsetning hadde en økning hvert år frem til og med 2003. Nedgangen starter i 2004. Vi er ikke i tvil om at bortfallet av bokklubbenes enerett på 25% rabatt og at ikke nye bøker lenger kunne brukes som velkomstbøker er hoveddriveren i denne kraftige nedbyggingen av bokklubbmarkedet.

Men hvorfor startet nedgangen i 2004, et år før Bokavtalen ble innført? Hovedgrunnen er at omfanget av markedsinvesteringene for å skaffe seg nye medlemmer baseres på en forventning om den fremtidige inntjeningen på et bokklubbmedlem over flere år. Tidlig i 2004 antok man at rammebetingelsene ville bli endret i negativ retning for bokklubbene og markedsinvesteringene ble dermed redusert kraftig allerede i 2004. Noe som førte med seg nedgang i omsetningen allerede fra 2004.

Ser man på allmenntil markedet (hvor bokklubbene har sin omsetning) har de andre salgskanalerne nesten kompensert bokklubbenes omsetningsreduksjon i perioden, men det er i nominelle kroner. Dette vil neppe fortsette i årene som kommer.

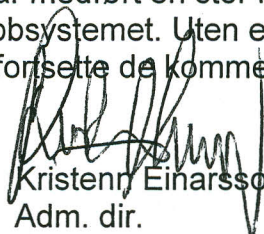
I bokklubbmarkedet skjer det nå en restrukturering. Cappelen Damm har gjennom fusjonen slått sammen de to bokklubbvirksomhetene. De norske Bokklubbene, som har drevet 15 bokklubber og 6 abonnementsserier, er i gang med en kraftig sanering av dette omfattende tilbudet. Dette vil innebære en stor reduksjon i antall titler som

tilbys som såkalte hovedbøker i bokklubbene eller som tilbud i seriene. Markedsutviklingen tilsier ikke at disse titlene vil bli fanget opp effektivt av andre salgskanaler. Dette vil, etter vårt skjønn, få effekt på breddeforleggeriet.

Rapporten har således en svært mangelfull gjennomgang av utviklingen i bokklubbmarkedet og konsekvensene av Bokavtalen for denne salgskanalen. Det er heller ikke gjort en vurdering av om dette vil få en innvirkning på det fremtidige omfang av titler som forlagene vil utgi.

Legger man til at bokklubbtilbudet vil bli ytterligere redusert i den nærmeste tiden, må det være klart at rammebetingelsene i Bokavtalen har medført en stor nedgang for en svært populær og allmenn tilgjengelig kanal, bokklubbsystemet. Uten endringer i nåværende rammebetingelser vil denne utviklingen fortsette de kommende årene.

Øisten Wahl
Direktør
Tanum Bokklubber

Kristinn Einarsson
Adm. dir.
De norske Bokklubbene A/S